

“Revised FATF Standards”

โดย

พันตำรวจเอก ดร.สีหนาท ประยูรรัตน์

เลขาธิการ ปปง.

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

16 ธันวาคม 2556

หัวข้อการบรรยาย

- บทบาทของ FATF
- การประเมินมาตรฐานสากล
- มาตรฐานสากล FATF ใหม่

FATF คืออะไร

- ตั้งขึ้นในปี 2532 โดยกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำ (G7)
- วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและส่งเสริมนโยบายในระดับประเทศ และระหว่างประเทศในด้าน AML/CFT
- ปัจจุบันมีสมาชิก 36 (34 ประเทศ และ 2 องค์กรระดับภูมิภาค (European Commission และ Gulf Co-operation Council))
- 22 ผู้สังเกตการณ์และ 8 FATF-style regional bodies

บทบาทของ FATF

- กำหนดมาตรฐานสากล เพื่อป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เรียกว่า “ข้อเสนอแนะของ FATF”
- ประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล ในประเทศต่างๆ
- ศึกษารูปแบบวิธีการฟอกเงิน (Typologies) เพื่อ เสนอแนะมาตรการป้องกัน
- กำหนดรายชื่อประเทศที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน/มาตรการตอบโต้ Public Statement “Blacklist”

มาตรฐานสากลของ FATF

- คือมาตรการขั้นต่ำที่ประเทศต่างๆ ควรดำเนินการไปในแนวทางเดียวกันในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ใช้ครั้งแรกในปี 2533 เรียกว่าข้อเสนอแนะ 40 ข้อ (40 Recommendations)
- เหตุการณ์ก่อการร้ายในสหรัฐฯ 11 ก.ย. 44 ทำให้เพิ่มข้อเสนอแนะพิเศษ 8 ข้อ (Special Recommendations) เน้นการปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ออกใช้ในปี 2544

มาตรฐานสากลของ FATF

- ปี 2546 เพิ่มข้อเสนอแนะพิเศษอีก 1 ข้อ รวมกันทั้งหมด เรียกว่า “ข้อเสนอแนะ 40+9”
- ปี 2552 เริ่มกระบวนการทบทวนแก้ไขข้อเสนอแนะฯ เนื่องจากข้อเสนอแนะบางข้อยังไม่ชัดเจนว่าจะปฏิบัติอย่างไร
- ล่าสุด ก.พ. 2555 FATF ประกาศออกมาตรฐานล่าสุดด้าน AML/CFT รวม 40 ข้อ (ผนวกข้อเสนอแนะด้านฟอกเงินกับ ข้อเสนอแนะพิเศษด้านสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเข้าอยู่ในเอกสารเดียวกัน)

ผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐาน สากล (40+9 ข้อ) ของประเทศไทย (ในปี 2550) โดย IMF

- ปฏิบัติตามมาตรฐานครบถ้วน: 2 ข้อ
- ปฏิบัติตามมาตรฐานค่อนข้างมาก: 4 ข้อ
- ปฏิบัติตามเพียงบางส่วน: 29 ข้อ
- ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน: 13 ข้อ
- ไม่เกี่ยวกับสภาพการณ์ของประเทศไทย: 1 ข้อ

ผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลตาม ข้อแนะนำหลัก 6 ข้อ

1. ความผิดฐานฟอกเงิน	PC
5. การพิสูจน์ทราบข้อเท็จจริงของลูกค้ำ (CDD)	NC
10. การจับเก็บบันทึก	PC
13. รายงานธุรกรรมน่าสงสัย	PC
SR II ทำให้การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเป็นความผิด ทางอาญา	PC
SR IV รายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับการก่อการร้าย	PC

ผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลตาม ข้อเสนอแนะสำคัญ 10 ข้อ

3. การริบทรัพย์หรือมาตรการชั่วคราว	LC
4. กฎหมายการรักษาความลับที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะ	C
23. การควบคุมกำกับดูแลและติดตาม	PC
26. หน่วยข่าวกรองทางการเงิน (FIU)	PC
35. อนุสัญญาระหว่างประเทศ	PC
36. ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางกฎหมาย (MLA)	PC
40. ความร่วมมือในรูปแบบอื่น	LC
SR I ดำเนินการตามอนุสัญญาและพิธีสารของ UN	PC
SR III อาัยัด และริบทรัพย์ของผู้ก่อการร้าย	PC
SR V ความร่วมมือระหว่างประเทศ	PC

มาตรฐานสากลใหม่ของ FATF

- มาตรฐานสากลล่าสุดยังคงมีหลักการระดับนโยบายคงเดิม
- พยายามขยายความ/อธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้ประเทศต่างๆ เข้าใจแนวคิดและพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติ
- ลำดับเรื่องดีขึ้น แบ่งเป็น 7 หมวด

มาตรฐานสากลใหม่ของ FATF - ต่อ

- มาตรฐานสากลล่าสุดแบ่งเป็น 7 หมวด
 - A. AML/CFT Policies and Coordination
 - B. Money Laundering & Confiscation
 - C. Terrorism & Proliferation
 - D. Preventive Measures
 - E. Beneficial Ownership
 - F. Competent Authorities
 - G. International Cooperation

มาตรฐานสากลใหม่

A. AML/CFT Policies and Coordination

การประเมินความเสี่ยง (R 1)

มาตรฐานเดิมเพียงระบุว่า ประเทศต่างๆ ควรบ่งชี้ ประเมิน และเข้าใจความเสี่ยง และดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยงเหล่านั้น มาตรฐานใหม่กำหนดให้สถาบันการเงิน และธุรกิจและวิชาชีพที่มีใช้สถาบันการเงินตามที่กำหนดต้องประเมินและลดความเสี่ยงด้าน AML/CFT ด้วย โดยมีมาตรการที่เข้มข้นในกรณีที่มีความเสี่ยงสูง และอาจใช้มาตรการอย่างง่ายในกรณีที่ความเสี่ยงต่ำ แนวทางดังกล่าวกำหนดขึ้นเพื่อช่วยให้ประเทศต่างๆ และสถาบันการเงินสามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความบกพร่อง

- ต้องทบทวนรายงานการประเมินความเสี่ยงระดับชาติให้เป็นปัจจุบัน
- สำนักงาน ปปง. สถาบันการเงิน และ DNFBPs ต้องประเมินความเสี่ยง

ผู้รับผิดชอบ กส., คท.

มาตรฐานสากลใหม่

A. AML/CFT Policies and Coordination

การประสานงาน & ความร่วมมือในประเทศ (R 2)

- นโยบาย AML/CFT ระดับชาติ ตามควรกำหนดตามระดับความเสี่ยง;
- ต้องร่วมมือทั้งในระดับนโยบายและปฏิบัติ;
- ต้องเพิ่มหน่วยงานเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่อาวุธร้ายแรง (the financing of proliferation);

ความบกพร่อง

- ขาดกลไกการประสานงานที่มีประสิทธิภาพระหว่างระดับนโยบาย/สำนักงานปปง. (FIU)/ หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย/หน่วยงานกำกับดูแลอื่นๆ/หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผู้รับผิดชอบ ทุกหน่วย

มาตรฐานสากลใหม่

B. Money Laundering & Confiscation (R.3 & 4)

- กระตุ้นทุกประเทศให้กำหนดความผิดอาญาร้ายแรงทั้งหมดเป็นความผิดมูลฐาน
- เพิ่มเติมความผิดมูลฐานให้รวมถึงอาชญากรรมภาษีร้ายแรง:
- ให้ประเทศจัดทำค่านิยมของอาชญากรรมภาษีร้ายแรงเองได้
- ผล: ต้องมีรายงานธุรกรรมสงสัยในเรื่องนี้ มีความร่วมมือระหว่างประเทศ และหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น

ความบกพร่อง (R 3)

- กฎหมายไทยยังไม่กำหนดอาชญากรรมภาษีเป็นความผิดมูลฐานภาษี

ผู้รับผิดชอบ (R 3) กม.

ความบกพร่อง (R 4)

- ควรมีการดำเนินการทางอาญาควบคู่ไปกับการยึด/อายัดทรัพย์สินทางแพ่ง และควรมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดเพื่อป้องกันการซ้ำซ้อนของงาน เช่น ทรัพย์สินใดควรถูกยึดตามกฎหมายใด และหน่วยงานใด รวมถึง มาตรการยึดทรัพย์สินตามมูลค่า (corresponding value)

ผู้รับผิดชอบ (R 4) คด. ๑-๓

มาตรฐานสากลใหม่

C. Terrorism & Proliferation

การดำเนินมาตรการทางการเงินด้านการก่อการร้าย (R.5)

- กำหนดให้ TF เป็นความผิดทางอาญาตามอนุสัญญาระหว่างประเทศ โดยครอบคลุมถึงการสนับสนุนทางการเงินแก่องค์กรก่อการร้าย/ผู้ก่อการร้ายรายบุคคล แม้ในกรณีที่ไม่มีความเชื่อมโยงกับการก่อการร้ายครั้งหนึ่งครั้งใดเป็นการเฉพาะ
- กำหนดให้ TF เป็นความผิดมูลฐานของ ML
ความบกพร่อง
 - ตาม พรบ. ปกร. ยังไม่มีการกำหนดโทษทางปกครองต่อผู้มีหน้าที่รายงาน

มาตรฐานสากลใหม่

C. Terrorism & Proliferation

การดำเนินมาตรการทางการเงินด้านการก่อการร้าย (R.6)

- ปฏิบัติตามมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSCRs).
- มาตรการ = ยึดอายัด + ห้ามทำธุรกรรมของคนหรือองค์กรที่อยู่ในบัญชีรายชื่อ
- คนหรือองค์กรอาจถูกขึ้นบัญชีตาม UNSCR 1267 (Al-Qaida, Taliban) หรือประเทศต่างๆ ขึ้นบัญชีตาม UNSCR 1373
- เพิ่มเติมไปถึง UNSCR อื่นๆ ที่เกี่ยวกับ UNSCR 1267, 1373 และ ที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายอื่นด้วย เช่น UNSCR 1333 (2000), 1363 (2001), 1390 (2002), 1452 (2002), 1455 (2003), 1526 (2004), 1617 (2005), 1730 (2006), 1735 (2006), 1822 (2008), 1904 (2009), 1988 (2011), and 1989 (2011)

ความบกพร่อง

ยังมีความล่าช้าในการกำหนดรายชื่อที่ประกาศโดย UN (ต่างประเทศไม่ต้องประกาศซ้ำ รายชื่อมีผลทันทีที่ UN ประกาศ) & ขาดสถิติการดำเนินการ

ผู้รับผิดชอบ กม., ขก.

มาตรฐานสากลใหม่

C. Terrorism & Proliferation

การสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่กระจายอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง (นิวเคลียร์ เคมี ชีวภาพ) (R.7)

- ยึดอายุัด+ ห้ามทำธุรกรรม ตามมติ UNSCRs on proliferation เช่น UNSCR 1718 เกาหลีเหนือ และ UNSCR 1737 อิหร่าน
ความบกพร่อง ยังไม่มีกฎหมายเฉพาะ
ผู้รับผิดชอบ กม.

มาตรฐานสากลใหม่

C. Terrorism & Proliferation

องค์กรไม่แสวงกำไร (R.8)

- ทบทวนกฎหมายและระเบียบที่ใช้กับ NPO เพื่อให้หลักประกันว่าจะไม่ถูกใช้เป็นช่องทางของ TF

ความบกพร่อง

- กฎหมายปัจจุบันยังไม่มีอำนาจควบคุมตรวจสอบตามแนวทาง มาตรฐานสากล
- ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรไม่แสวงกำไร เช่น วัตถุประสงค์ ผู้บริหารองค์กรฯ งบการเงิน ฯลฯ
- การประเมินองค์กรไม่แสวงกำไรที่มีกิจกรรม/ลักษณะการดำเนินการที่เสี่ยงต่อการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

ผู้รับผิดชอบ กส., กรมการปกครอง

มาตรฐานสากลใหม่

D. Preventive Measures

กฎหมายว่าด้วยการรักษาความลับของสถาบันการเงิน (R.9)

- กฎหมายว่าด้วยการรักษาความลับของสถาบันการเงิน ต้องไม่
เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามข้อแนะนำ FATF

ความบกพร่อง ไม่บกพร่อง

ผู้รับผิดชอบ กม.

มาตรฐานสากลใหม่

D. Preventive Measures

การพิสูจน์ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า Customer Due Diligence (CDD)
(R.10)

- หลักการคงเดิม
- ให้มีข้อมูลที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับเจ้าของผู้รับประโยชน์ ที่เป็นนิติบุคคลหรือการทำข้อตกลงตามกฎหมาย รวมทั้งผู้รับผลประโยชน์จากกรรมธรรม์ประกันชีวิต
- เพิ่มเติมตัวอย่างการทำ CDD ตามระดับความเสี่ยง

ความบกพร่อง

สถาบันการเงินต้องรายงานเมื่อลูกค้าทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวเป็นมูลค่าสูงกว่า 700,000 บาท ซึ่งเกินมาตรฐาน 15,000 USD/EUR

ผู้รับผิดชอบ กม., กส.

มาตรฐานสากลใหม่

D. Preventive Measures

Record-keeping การเก็บรักษาหลักฐาน (R.11)

- กำหนดให้ FI เก็บรักษาเอกสารที่จำเป็นทั้งหมดเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทั้งในประเทศและระหว่างประเทศไว้อย่างน้อย 5 ปี เอกสารดังกล่าวต้องเพียงพอที่จะประมวลขึ้นเป็นภาพธุรกรรมแต่ละรายการขึ้นอีก
- กำหนดให้ FI เก็บรักษาหลักฐานทั้งหมดที่ได้มาจากการทำ CDD เก็บไว้อย่างน้อย 5 ปี หลังจากความสัมพันธ์ทางธุรกิจสิ้นสุดลงหรือหลังจากวันที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว
- กำหนดให้ FI เก็บรักษาหลักฐานเกี่ยวกับการทำธุรกรรมและข้อมูลที่ได้จากการใช้มาตรการ CDD

ความบกพร่อง ไม่บกพร่อง

ผู้รับผิดชอบ กม., กส.

มาตรฐานสากลใหม่

D. Preventive Measures

Politically Exposed Persons บุคคลที่มีสถานภาพทางการเมือง (R.12)

- ผู้มีความเกี่ยวข้องกับการเมือง (Politically Exposed Persons (PEP))
มาตรฐานสากลเดิมระบุเฉพาะ PEPs ต่างประเทศ แต่มาตรฐานสากลใหม่ ขยายไป
ถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเมืองในประเทศ องค์กรระหว่างต่างประเทศ ตลอดจน
สมาชิกในครอบครัวหรือบุคคลใกล้ชิด
- มีมาตรการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม และต้องได้รับอนุญาตจากผู้บริหารระดับสูง
ก่อนเริ่มความสัมพันธ์กับ PEPs

ความบกพร่อง

กฎกระทรวง CDD ไม่ได้กำหนดถึงผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงในองค์กรระหว่าง
ประเทศ

ผู้รับผิดชอบ กม., กส.

มาตรฐานสากลใหม่

D. Preventive Measures

Correspondent Banking ธนาคารตัวแทน (R.13)

- นอกเหนือจากกำหนดให้ FI ใช้มาตรการ CDD ตามปกติแล้ว ต้องกำหนดให้ FI
 - รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการเงินตัวแทนให้เพียงพอเพื่อทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงลักษณะธุรกิจของสถาบันดังกล่าว
 - ประเมินมาตรการควบคุมด้าน AML/CFT ของสถาบันตัวแทน
 - ขออนุมัติจากผู้บริหารระดับสูงก่อนเริ่มความสัมพันธ์เป็นสถาบันการเงินตัวแทนระหว่างกัน
 - ห้ามมีความสัมพันธ์แบบสถาบันการเงินตัวแทนกับธนาคารบงกชและกำหนดให้ FI ห้ามสถาบันตัวแทนให้บริการแก่ธนาคารบงกช

ความบกพร่อง ไม่บกพร่อง

ผู้รับผิดชอบ กม., กส.

มาตรฐานสากลใหม่

D. Preventive Measures

บริการโอนมูลค่าเงิน (Money or value transfer services (MVTs) (R.14):

- มาตรฐานเดิมกำหนดเพียงให้ประเทศต่างๆ พยายามบังคับใช้มาตรการของ FATF กับผู้ให้บริการโอนเงินนอกระบบ และข้อกำหนดไม่มีความชัดเจน (ประเทศต่างๆ ไม่ recognize informal MVTs)
- มาตรฐานใหม่กำหนดชัดเจนขึ้น ประเทศต่างๆ ต้องจดทะเบียนผู้ให้บริการโอนมูลค่าเงิน ตลอดจนลงโทษบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลที่ให้บริการโอนเงินหรือมูลค่าโดยไม่มีใบอนุญาตหรือไม่จดทะเบียน
ความบกพร่อง ไม่บกพร่อง
ผู้รับผิดชอบ กม., กส.

มาตรฐานสากลใหม่

D. Preventive Measures

New Technology เทคโนโลยีใหม่ (R.15)

- ประเทศและ FI ต้องระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจาก
 - ผลิตภัณฑ์ใหม่และแนวปฏิบัติทางธุรกิจใหม่ เครื่องมือใหม่ในการให้บริการ การใช้เทคโนโลยีใหม่
 - FI ต้องใช้มาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการและบรรเทาความเสี่ยงดังกล่าว

ความบกพร่อง ไม่บกพร่อง

ผู้รับผิดชอบ กม., กส.

มาตรฐานสากลใหม่

D. Preventive Measures

Wire transfers (R.16)

- ในการโอนเงินระหว่างประเทศทางอิเล็กทรอนิกส์ต้องมีข้อมูลต่างๆ ดังต่อไปนี้: (ก) ชื่อผู้ส่งเงิน (originator) (ข) หมายเลขบัญชีของผู้ส่งเงิน โดยเลขบัญชีดังกล่าวเป็นเลขบัญชีที่ใช้ในการทำธุรกรรม (ค) ที่อยู่ของผู้ส่งเงิน หรือเลขประจำตัวประชาชน หรือเลขแสดงตนลูกค้า หรือวันและสถานที่เกิด (ง) ชื่อผู้รับ และ (จ) เลขบัญชีของผู้รับ โดยเลขบัญชีดังกล่าวเป็นเลขบัญชีที่ใช้ในการทำธุรกรรม

ในกรณีที่ไม่มีบัญชี ต้องระบุเลขอ้างอิงในการทำธุรกรรมพิเศษ (a unique transaction reference number) ซึ่งทำให้ตรวจสอบการทำธุรกรรมได้

- เพิ่มความโปร่งใสในการดำเนินธุรกรรมมากขึ้น เช่นควรรวมถึงข้อมูลผู้รับประโยชน์ด้วย
- เพิ่มความชัดเจนว่าผู้ให้บริการโอนมูลค่าเงิน (MVTs) และตัวแทน ต้องปฏิบัติตามข้อแนะนำนี้
- จัดให้มีมาตรการที่เหมาะสมในการติดตามและจัดการกับข้อมูลที่ได้มาไม่ครบถ้วน

ความบกพร่อง

สถาบันการเงินต้องรายงานเมื่อลูกค้าทำธุรกรรมเป็นมูลค่าสูงกว่า 50,000 บาท ซึ่งเกินมาตรฐาน 1,000 USD/EUR

ผู้รับผิดชอบ กม., กส.

มาตรฐานสากลใหม่

D. Preventive Measures

การใช้บุคคลที่สาม (Third party reliance) (R.17):

- ต้องแยกแยะระหว่างการใช้อุบุคคลที่สามกับการจ้างแบบ outsourcing
- มีแนวทางที่ยืดหยุ่นมากขึ้นสำหรับการดำเนินการภายในกลุ่มสถาบันการเงินเดียวกัน

ความบกพร่อง ไม่บกพร่อง

ผู้รับผิดชอบ กม., กส.

การควบคุมภายในและกลุ่มทางการเงิน (R.18):

- กลุ่มทางการเงินควรมีแผนงาน AML/CFT ของกลุ่มที่รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลภายในกลุ่ม

ความบกพร่อง ไม่บกพร่อง

ผู้รับผิดชอบ กม., กส.

มาตรฐานสากลใหม่

D. Preventive Measures

ประเทศที่มีความเสี่ยงสูงและมาตรการตอบโต้ (R.19)

- การเพิ่มการพิสูจน์ทราบข้อเท็จจริง (EDD: enhanced due diligence)
- กำหนดให้ประเทศต่างๆ ต้องดำเนินมาตรการตอบโต้ประเทศที่มีความเสี่ยง
- ยกตัวอย่างมาตรการตอบโต้: มาตรการ EDD; มีกลไกการรายงาน; ระบุธุรกรรม

ความบกพร่อง ไม่มีมาตรการตอบโต้

ผู้รับผิดชอบ กม., กส.

มาตรฐานสากลใหม่

D. Preventive Measures

Reporting of Suspicious Transactions การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุ
อันควรสงสัย (R.20)

- กำหนดให้ FI รายงานธุรกรรมสงสัยทันทีเมื่อสงสัยหรือมีเหตุอันควรสงสัย
ว่าเงินเป็นรายได้จากอาชญากรรมหรือเกี่ยวข้องกับ TF

ความบกพร่อง

ผู้มีหน้าที่รายงานฯ ส่งรายงานธุรกรรมสงสัยจำนวนมากเกินไป แต่ขาด

คุณภาพ

ผู้รับผิดชอบ กม., กส.

มาตรฐานสากลใหม่

D. Preventive Measures

Tipping-off and confidentiality การบอกใบ้โดยไม่เจตนาและการเก็บเป็นความลับ (R.21)

- FI กรรมการบริหาร เจ้าหน้าที่บริหาร และพนักงาน ควร
 - ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ไม่ต้องรับผิดชอบทางอาญาและทางแพ่งกรณีเปิดเผยข้อมูลของลูกค้า ถ้ารายงานข้อสงสัยต่อ FIU โดยสุจริต
 - ห้ามมิให้เปิดเผยข้อเท็จจริงว่ากำลังมีการส่ง STR ให้แก่ FIU

ความบกพร่อง ไม่บกพร่อง

ผู้รับผิดชอบ กม., กส.

มาตรฐานสากลใหม่

D. Preventive Measures

DNFBPs : CDD การทำ CDD ของ DNFBPs (R.22)

- ข้อกำหนดเรื่องการทำ CDD และการเก็บรักษาหลักฐานตาม R.10, R.11, R.12, R.15, R.17 ให้ใช้กับ DNFBP ในกรณีที่เป็นคาลิโน ตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ ผู้ประกอบธุรกิจซื้อขายโลหะมีค่าและอัญมณี ทนายความ ผู้ให้บริการแก่ทรัสต์และบริษัท ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขในเรื่องวงเงินหรือลักษณะของธุรกรรม

ความบกพร่อง

กฎหมายฟอกเงินยังไม่ครอบคลุมครบทุกประเภท เช่น นักบัญชี นักกฎหมาย (ถ้าทำธุรกรรม หรือมีส่วนร่วมในการทำธุรกรรมของลูกค้า)

ผู้รับผิดชอบ กม., กส.

มาตรฐานสากลใหม่

D. Preventive Measures

DNFBPs : Other measures มาตรการอื่นๆ (R.23)

- ข้อกำหนดซึ่งมีรายละเอียดอยู่ในข้อแนะนำที่ 18 – 21 ให้ใช้กับ DNFBPs บางประเภทเมื่อทำธุรกรรมในบางลักษณะ เช่น เมื่อมีการทำธุรกรรมเกินจำนวนเงินขั้นต่ำที่กำหนด หรือมีการทำธุรกรรมที่เข้าข่ายต้องทำ CDD

ความบกพร่อง

กฎหมายฟอกเงินยังไม่ครอบคลุมครบทุกประเภท เช่น นักบัญชี นักกฎหมาย (ถ้าทำธุรกรรม หรือมีส่วนร่วมในการทำธุรกรรมของลูกค้า)

ผู้รับผิดชอบ กม., กส.

มาตรฐานสากลใหม่

E. Beneficial Ownership

นิติบุคคล (เช่น บริษัท) (R.24)

- ข้อมูลพื้นฐาน - ต้องจดทะเบียนบริษัท และมีการเก็บข้อมูลพื้นฐาน
- ข้อมูลเจ้าของผู้รับผลประโยชน์ - ต้องเก็บข้อมูลในทะเบียนของบริษัทหรือบริษัท ต้องเป็นผู้เก็บข้อมูลนี้ และ/หรือประเทศต่างๆ ควรใช้ข้อมูลที่มีในการดูว่าใครเป็นเจ้าของผู้รับผลประโยชน์
- ต้องให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องนี้

ความบกพร่อง

กฎหมายของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเรื่องการจดทะเบียนนิติบุคคลมิได้บัญญัติให้
ระบุเจ้าชื่อเจ้าของผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง

ผู้รับผิดชอบ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

มาตรฐานสากลใหม่

E. Beneficial Ownership

การตกลงกันทางกฎหมาย Legal arrangements (เช่น ทรัสต์) (R.25)

- ประเทศที่มีกฎหมายทรัสต์ต้องให้ trustees เก็บรักษาข้อมูลเจ้าของผู้รับผลประโยชน์
 - Trustees ต้องเปิดเผยสถานะของตนต่อสถาบันการเงินเมื่อทำหน้าที่เป็น trustees.
 - ต้องให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องนี้
- ข้อนี้ไม่ตรงกับสภาพการณ์ของประเทศไทย

มาตรฐานสากลใหม่

F. Powers and Responsibilities of Competent Authorities, and Other Institutional Measures

Regulation and Supervision of FI การกำกับดูแลและการควบคุมดูแลสถาบันการเงิน (R.26)

- ต้องให้หลักประกันว่า FI อยู่ภายใต้การควบคุมและกำกับดูแลอย่างเพียงพอและปฏิบัติตามข้อแนะนำของ FATF อย่างมีประสิทธิภาพ
- มีมาตรการป้องกันอาชญากรหรือพรรคพวกมิให้เป็นเจ้าของ FI หรือมีอำนาจบริหารจัดการ FI
- ไม่อนุญาตให้จัดตั้งหรือดำเนินการธนาคารบงกช
- ข้อกำหนดด้าน prudential ที่เกี่ยวข้องกับ AML/CFT ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับข้อแนะนำของ FATF และควรพิจารณารวมการกำกับดูแลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับ AML/CFT เข้าด้วยกัน

ความบกพร่อง

- การกำกับดูแลต้องอิงตามผลการประเมินความเสี่ยง ซึ่งขณะนี้ยังไม่มี การประเมินความเสี่ยงรายภาคธุรกิจ
- แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้มีหน้าที่รายงานยังไม่ครบทุกประเภท
- ยังไม่มีการ On-site อย่างเต็มรูปแบบ

ผู้รับผิดชอบ กม., กส. และหน่วยกำกับหลัก

มาตรฐานสากลใหม่

F. Powers and Responsibilities of Competent Authorities, and Other Institutional Measures

Powers of supervisors อำนาจของเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแล (R.27)

- หน่วยกำกับดูแลต้องมีอำนาจเพียงพอสำหรับการกำกับดูแลและลงโทษ FI ที่ไม่ปฏิบัติตาม-และต้องให้หลักประกันว่า FI ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้าน AML/CFT

ความบกพร่อง

กฎหมาย ปปง. ยังไม่มีอำนาจลงโทษผู้ไม่ปฏิบัติตามด้วยโทษทางปกครอง (การถอนใบอนุญาต)

ผู้รับผิดชอบ กม., กส. และหน่วยกำกับหลัก

มาตรฐานสากลใหม่

F. Powers and Responsibilities of Competent Authorities, and Other Institutional Measures

Regulation and supervision of DNFBPs การกำกับดูแลและการควบคุมดูแลธุรกิจและผู้ประกอบวิชาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (R.28)

- ต้องมีมาตรการกำกับดูแลอย่างได้ผลสำหรับคาสีโน และ DNFBPs ประเภทอื่นในการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้าน AML/CFT และเพื่อป้องกันมิให้อาชญากรเป็นเจ้าของหรือบริหารจัดการกิจการเหล่านี้

ความบกพร่อง

- ยังไม่มีการประเมินความเสี่ยงรายภาคธุรกิจ
- แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้มีหน้าที่รายงานยังไม่ครบทุกประเภท
- ยังไม่มีการ On-site อย่างเต็มรูปแบบ

ผู้รับผิดชอบ กม., กส.

มาตรฐานสากลใหม่ (ต่อ)

F. Competent Authorities

หน่วยข่าวกรองทางการเงิน (FIU) (R 29)

- ให้มีความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของหน่วยปฏิบัติต่างๆ ที่รับผิดชอบ AML/CFT และให้มีเทคนิคการสืบสวน และอำนาจในการร้องขอและวิเคราะห์ข้อมูลการเงินเกี่ยวกับบัญชีและธุรกรรมที่สงสัยว่าเป็นของอาชญากร
- ให้ประเทศต่างๆ จัดตั้ง FIU ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางของประเทศในการรับและวิเคราะห์ (ก) รายงานธุรกรรมสงสัย และ (ข) ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวกับความผิดมูลฐาน การฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และส่งผลการวิเคราะห์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป นอกจากนี้ FIU ต้องสามารถร้องขอข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้มีหน้าที่รายงาน และเข้าถึงข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม และรวดเร็ว

ความบกพร่อง

- คุณภาพการวิเคราะห์
- การเผยแพร่ผลการวิเคราะห์
- การตอบกลับ (Feedback)
- ผลวิเคราะห์ธุรกรรมไม่นำไปสู่การดำเนินคดี

ผู้รับผิดชอบ ขก.

มาตรฐานสากลใหม่ (ต่อ)

F. Competent Authorities

หน้าที่ของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย (R 30)

- สืบสวนทางการเงินควบคู่กันในคดีฟอกเงิน สนับสนุนการเงินแก่การก่อการร้าย ความผิดมูลฐาน
- มีกลไกในการ “ระบุงู สืบ และยึดอายัดทรัพย์สินที่สงสัยว่าได้จากการกระทำความผิด”
- บูรณาการการทำงานของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย

ความบกพร่อง

- จำนวนคดีอาญาฟอกเงินน้อยเกินไป
- นอกจากมูลฐานยาเสพติดแล้ว สำนักงาน ปปง. ยังมีการดำเนินการกับความผิด
มูลฐานอื่นๆ น้อย

ผู้รับผิดชอบ คด. ๑-๓ และ LEA ทั้งหมด

มาตรฐานสากลใหม่ (ต่อ)

F. Competent Authorities

อำนาจในการบังคับใช้กฎหมาย (R 31)

- หน่วยงานต้องสามารถเข้าถึงข้อมูลเพื่อใช้ในการสืบสวนและใช้เทคนิคสืบสวนที่กว้างขวาง
- ต้องมีกลไกในการระบุว่าบุคคลหรือนิติบุคคลใดถือครองหรือควบคุมทรัพย์สินหรือไม่ และดำเนินการได้โดยไม่ต้องแจ้งเจ้าของทราบล่วงหน้า
- ต้องสามารถขอข้อมูลจาก FIU ได้

ความบกพร่อง

ต้องประสานกับกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นรายคดี ซึ่งยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ผู้รับผิดชอบ คด. ๑-๓ และ LEA ทั้งหมด

มาตรฐานสากลใหม่ (ต่อ)

F. Competent Authorities

Cash couriers การขนเงิน (R 32)

- ต้องมีมาตรการ เพื่อตรวจค้นการขนส่งเงินตราและตราสารเปลี่ยนมือผู้ถือระหว่างประเทศ รวมถึงการใช้ระบบการสำแดงและ/หรือ ระบบการเปิดเผย
- ต้องมีหลักประกันว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจตามกฎหมายในการระงับยับยั้งเงินตรา หรือตราสารเปลี่ยนมือที่ต้องสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับ TF, ML หรือความผิดมูลฐาน หรือต้องสงสัยว่ามีการสำแดงผิดหรือเปิดเผยข้อมูลไม่ถูกต้อง

ความบกพร่อง

- กฎหมายไทยยังไม่ครอบคลุมถึงตราสารทางการเงิน และเงินไทย
 - จำนวนเงินที่ต้องสำแดง 20,000 USD สูงเกินมาตรฐาน USD 15,000
 - พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจยึดตาม พรบ. ปง. ในกรณีสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน/ก่อการร้าย หรือสำแดงข้อมูลเท็จ
 - ขาดความร่วมมืออย่างจริงจังระหว่างสำนักงาน ปง. กรมศุลกากร ตม. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ผู้รับผิดชอบ กม., ขก. และกรมศุลกากร

มาตรฐานสากลใหม่ (ต่อ)

F. Competent Authorities

Statistics สถิติ (R 33)

- ต้องเก็บรักษาสถิติในด้านประสิทธิผลและประสิทธิภาพของงาน AML/CFT ซึ่งควรรวมถึงสถิติเรื่อง STR ที่รับและส่งต่อ การสืบสวนสอบสวนคดี ML/TF การดำเนินคดีการพิพากษาของศาล ทรัพย์สินที่ถูกยึดอายัดและริบ ความช่วยเหลือทางกฎหมายระหว่างประเทศ คำร้องขอความร่วมมือระหว่างประเทศ

ความบกพร่อง ขาดระบบบริหารจัดการข้อมูล

ผู้รับผิดชอบ ทุกหน่วย

มาตรฐานสากลใหม่ (ต่อ)

F. Competent Authorities

Guidance and feedback การจัดทำแนวทางและผลตอบรับ (R 34)

- หน่วยกำกับดูแลควรจัดทำแนวทางปฏิบัติและให้ผลตอบรับแก่ FI และ DNFBPs

ความบกพร่อง น้อย ล่าช้า

ผู้รับผิดชอบ กส., ขก.

มาตรฐานสากลใหม่ (ต่อ)

F. Competent Authorities

Sanctions บทลงโทษ (R 35)

- ต้องมีบทลงโทษที่ได้ผล พอเหมาะและมีลักษณะป้องปราม ไม่ว่าจะเป็
นบทลงโทษทางอาญา ทางแพ่ง หรือทางปกครอง ที่สามารถใช้กับบุคคลธรรมดา
หรือนิติบุคคลซึ่งไม่ปฏิบัติตามมาตรการ AML/CFT บทลงโทษเหล่านี้ไม่เพียงใช้
กับกิจการเท่านั้นแต่ต้องใช้กับกรรมการบริหารและเจ้าหน้าที่บริหารระดับสูงของ
กิจการด้วย

ความบกพร่อง

คณะผู้ประเมิน ICRG เห็นว่าบทลงโทษทางแพ่ง อาญา และปกครองยังไม่มี
ลักษณะป้องปราม และยังไม่ได้สัดส่วนกับความผิด

ผู้รับผิดชอบ กม.

มาตรฐานสากลใหม่ (ต่อ)

G. International Cooperation ความร่วมมือระหว่างประเทศ (R 36-40)

- กำหนดให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความร่วมมือทางอาญาร่วมกันและการส่งผู้ร้ายข้ามแดนอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ในการสืบสวน กำกับดูแล และดำเนินคดี ซึ่งยังจะเป็นประโยชน์ต่อการสืบค้น อาัยัด และริบทรัพย์ที่ผิดกฎหมาย โดยเน้นความร่วมมือระหว่างประเทศมากขึ้นในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อ AML/CFT โดยยังคงหลักการสำคัญคือต้องมีมาตรการรักษาความลับข้อมูล

ความบกพร่อง

- R 36 เป็นภาคีในอนุสัญญาเพียง ๙ ฉบับ จาก ๑๓ ฉบับ
- R 37 การตอบสนองคำร้องขอจากต่างประเทศล่าช้า
- R 38 ยังไม่มี asset sharing
- R 39 กระบวนการดำเนินงานทำให้ล่าช้า

ผู้รับผิดชอบ R 36 กต., R 37 กต. และอัยการ, R 38 กต. และอัยการ, R 39 กต. และอัยการ,

R 40 คท. และหน่วยกำกับ และหน่วยบังคับใช้กฎหมายทั้งหมด

เหตุผลที่ประเทศไทยต้องปฏิบัติตามมาตรฐานสากล

คณะกรรมการความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้มีมติที่ 1617 (ปี 2548) กำหนดให้ประเทศที่เป็นภาคีสมาชิกขององค์การสหประชาชาติจัดให้มีมาตรการในการป้องกันปราบปรามและต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย รวมทั้งการนำแนวทางปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของ FATF มาประยุกต์ใช้อย่างเต็มรูปแบบ

การประเมินประเทศไทย

- ครั้งต่อไป! ไตรมาส 4 ปี 2558
- การประเมินจะเน้น “ประสิทธิผล”
 - ความโปร่งใสและความเข้มแข็งของระบบการเงินในการป้องกัน ML/FT
 - ประเทศลดความเสี่ยงอย่างไรบ้าง
 - ผลการดำเนินงานที่วัดได้ นอกเหนือจากการมีกฎหมายหรือมาตรการ

จบการนำเสนอ